

Emlékeztető az azonnali fizetési rendszer létrehozását koordináló országos projekt Projektirányító Bizottságának (PIB) első üléséről

2017. június 6. 15.00, MNB

Jelenlévő PIB tagok:

Dr. Gerhardt Ferenc (MNB)

Balatoni Ildikó (Magyar Államkincstár)

Bartha Lajos (MNB)

Dr. Selmeczi-Kovács Zsolt (GIRO Zrt.)

Dr. Kovács Levente (Magyar Bankszövetség)

Dunai Péter (Magyar Kereskedelmi és Iparkamara)

Jelenlévő meghívottak:

Divéki Éva (MNB)

Dr. Iszály Mónika (GIRO Zrt.)

Szabados Livia (Magyar Államkincstár)

Takács Kristóf (MNB)

Varga Lóránt (MNB)

Dr. Gerhardt Ferenc, a Projektirányító bizottság elnöke köszöntötte a megjelenteket és kiemelte, hogy egy korszakalkotó ülésre gyűlt össze a Projektirányító Bizottság (PIB), amelyen az azonnali fizetési rendszer létrehozását célzó országos projekt elindítása a cél. Hangsúlyozta, hogy Magyarországon a belföldi fizetéseknél az elektronikus fizetési lehetőségek további elterjesztése érdekében be kell vezetni az azonnali fizetési rendszert, létre kell hozni az azonnali fizetési szolgáltatást és a széleskörű használat lehetőségeit meg kell teremteni. Olyan központi infrastruktúrát kell létrehozni, amely lehetővé teszi a tranzakciók folyamatos feldolgozását, emellett létre kell hozni a központi rendszerben azokat a szolgáltatásokat, amelyek széles körben lehetővé teszik a pénzforgalmi szolgáltatók számára a kiegészítő szolgáltatások nyújtását az azonnali fizetési rendszer alapján. Kihívás, hogy a projekt a piaci szereplők széles körére terjed ki, ezen belül külön figyelmet kell fordítani a felhasználók igényeire a rendszer használatának széleskörű elterjesztése érdekében. A projekt pontos dokumentálása érdekében az MNB a projektet szoros adminisztráció mellett szeretné lebonyolítani. Továbbá felhívta a figyelmet arra, hogy két év

múlva arról szeretne beszámolni, hogy határidőre, a meghatározott költségkereten belül a projekt elérte a kitűzött célt. A rövid köszöntőt követően felkérte Bartha Lajos igazgató urat, hogy az azonnali fizetési projekt céljáról és a Projektirányító Bizottság szerepéről tartsa meg prezentációját. (A prezentáció diái az ülés előtt a résztvevők között kiosztásra kerültek.)

1. NAPIRENDI PONT: ÖSSZEFOGLALÓ AZ AZONNALI FIZETÉSI SZOLGÁLTATÁSRÓL ÉS A PIB FELADATAIRÓL

A prezentáció keretében Bartha Lajos elmondta, hogy Magyarországon a fizetési forgalom többsége még mindig készpénzben zajlik. A cél az lenne, hogy a készpénzes fizetésnek a lehető legtöbb fizetés helyzetben legyen elektronikus fizetési alternatívája. Ezért támogatni szükséges az innovációt. A projekt keretében létre kell hozni az azonnali fizetés központi infrastruktúráját, de ez önmagában nem lesz elég, az alpinfrastruktúrára a széleskörű felhasználás érdekében kiegészítő szolgáltatásoknak kell ráépülnie. A rendszer létrehozása és a párhuzamosan hatályba lépő szabályozási változások miatt a verseny a piacon erősödni fog, amelyre a pénzforgalmi szolgáltatóknak fel kell készülni.

Az alpinfrastruktúra főbb jellemzői között kiemelendő a folyamatos működés valamint az, hogy a 10 millió Ft alatti egyedi átutalásokat kötelező lesz az azonnali fizetés rendszerben továbbítani, és azokat a pénzforgalmi szolgáltatók között 5 másodpercen belül teljesíteni. Ez azt jelenti, hogy 1-1,5 másodpercnél több a fizetési lánc egyes szereplői számára nem fog rendelkezésre állni. A tranzakciók nyomon követése miatt a lebonyolítás eredményéről visszajelzéseket kell adni. A pénzforgalmi szolgáltatóknak előzetesen fedezetet kell biztosítaniuk az átutalásokra. Napközben munkaidőben a fedezetbiztosítás könnyebb feladat, hiszen a VIBER és KELER is nyitva van, így a pótlólagos fedezetbevonás lehetősége biztosított, ugyanakkor éjszakára vagy egy hétvégére előre szükséges megbecsülni és elhelyezni a fedezetet. A pénzforgalmi szolgáltatók közötti kiegyenlítés folyamatának egyes részletei még kidolgozás alatt állnak, ugyanakkor az biztos, hogy egy MNB-nél vezetett közös számlára kell majd elhelyezni az azonnali fizetési tranzakciók fedezetét, ezen számla felett pedig a GIRO fog rendelkezni. A GIRO-ban fog megtörténni az elszámolás és kiegyenlítés, és a GIRO valós időben nyilván tartja az előzetes finanszírozáshoz használt fedezetek pénzforgalmi szolgáltatók közötti megoszlását.

A központi infrastruktúra fejlesztési projekt a GIRO-ban elindult. Az alpinfrastruktúrára azonban kiegészítő szolgáltatásokat kell ráépíteni a széleskörű felhasználhatóság érdekében, amely a piaci szereplők feladata lesz. Az induláskor a rendszeren keresztül már másodlagos azonosítókkal is lehet majd átutalást indítani a jelenlegi számlaszámok helyett. Kezdetben három másodlagos azonosító elfogadását kell biztosítani (mobiltelefonszám, e-mail cím, és egy állami azonosító pl. adószám). A rendszernek kezelnie kell már az induláskor a fizetési

kérelmeket, amellyel a tranzakciók indításához szükséges információkat lehet elküldeni a fizető félnek a fizetést megelőzően. A rendszer kommunikációs hálózata alkalmas lesz a fizetési üzenetekhez kapcsolódó egyéb üzenetek továbbítására is. A kiegészítő szolgáltatások fejlesztése során elvárás az egységes és nyílt szabványok használata a szolgáltatások közötti átjárhatóság megteremtése érdekében.

A projekt alapvető munkafolyamatai közé tartoznak az alpinfrastruktúra létrehozása mind a központi szereplők mind pedig a pénzforgalmi szolgáltatók oldalán a szolgáltatói csatlakozás megvalósítása, a fizetési modell kidolgozása, a szabályozási feladatok elvégzése, a szolgáltatási szint fejlesztése, a likviditáskezelés, valamint a kommunikációs feladatok elvégzése.

A projekt legfelsőbb döntéshozó szerve a PIB, a PIB elnöke az MNB pénzügyi infrastruktúrákért felelős alelnöke. A PIB üléseit az MNB szervezi, a központi infrastruktúrát a GIRO valósítja meg, a projektirányításban a számlavezető pénzforgalmi szolgáltatókat a Magyar Bankszövetség, az állami pénzforgalmi szolgáltatásokat felhasználó szereplőket a Magyar Államkincstár képviseli, a kereskedőket, vállalatokat pedig a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara. Az MNB gondoskodik a PIB titkársági feladatának ellátásáról. Ezen kívül lesz egy országos projektvezető, aki az országos projekt szervezésével kapcsolatos teendőket fogja ellátni. Az információáramlás és az érintettek széleskörű tájékoztatása érdekében létrejön egy Információs Fórum, amelyet néhány hónapos gyakorisággal kell a témától függően, változó meghívotti körrel megszervezni. A főbb feladatkörökben a munkacsoportok fogják a részletes szakmai feladatokat elvégezni. A legnagyobb munkacsoport a Banki Csatlakozási Munkacsoport lesz, amelynek keretében több al munkacsoport is létrejön majd. A Kiegészítő Szolgáltatási Munkacsoport két részből fog állni, az egyik a piaci jellegű kiegészítő szolgáltatások alapjaival, a másik az állami fizetési helyzetekben történő felhasználási lehetőségekkel foglalkozik majd. A Szabályozási munkacsoport fő feladata a vonatkozó jogszabályi változások előkészítése és implementációja, míg a Tájékoztatási Munkacsoport a projekt résztvevői felé belső, a felhasználók felé pedig külső tájékoztatást nyújt.

A PIB-nek fontos szerepe lesz abban, hogy a munkacsoportokban felmerült, de ott el nem dönthető, a PIB közreműködését igénylő lényegi döntéseket meghozza, illetve szükség esetén más döntéshozókat bevonjon. A PIB tagoktól alapvető elvárás az általuk képviselt szektorok folyamatos tájékoztatása és észrevételeik összegyűjtése, becsatornázása a projektbe.

A PIB a tájékoztatást tudomásul vette.

2. NAPIRENDI PONT: PROJEKTALAPÍTÓ DOKUMENTUM (PAD) ELFOGADÁSA

Az MNB a Projekталapító dokumentumot (PAD) az ülésre szóló meghívóval együtt, a napirend mellékleteként elküldte a PIB tagoknak. Az ülésen Bartha Lajos röviden ismertette a PAD

tartalmát és a projekt működésével kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat, így a projekt célját, részfeladatait, szervezeti felépítését és működését, a különféle projektszervek feladatait, a munkacsoportok feladatait, kitért az Információs Fórum működésére, a projekt ütemezésére, és a 2019 július elsejei határidőre, amelyre a rendszert meg kell valósítani.

Dr. Kovács Levente a PAD-hoz két kisebb szövegszerű (a PAD 2.1 és 3.5 pontjaihoz) és egy nem szövegszerű (a likviditási kockázatok kezelése) észrevételt tett. Ez utóbbival kapcsolatban az a döntés született, hogy a likviditási kérdések keretében a vonatkozó munkacsoportnak ezzel a felvetéssel foglalkoznia kell.

A dokumentum a PAD két szövegszerű módosításával együtt, a PIB egyhangú döntésével, elfogadásra került.

3. NAPIRENDI PONT: DÖNTÉS A PIB ÜLÉSEIN RÉSZTVEVŐ ÁLLANDÓ MEGHÍVOTTAKRÓL

Dr. Gerhardt Ferenc ismertette a PIB ülésen állandó meghívottként résztvevő személyek nevét és a projekttel való kapcsolatát, akiknek elsősorban a projekttel kapcsolatos szakmai feladatok hatékony ellátása érdekében szükséges részt venniük az üléseken. A PIB tagjainak egyetértését kérte részvételükhöz:

Varga Lóránt MNB, Pénzügyi infrastruktúra és pénzforgalom fejlesztési főosztály vezetője,

Takács Kristóf MNB, az azonnali fizetési projekt MNB oldali feladatainak projektvezetője,
Divéki Éva MNB, az azonnali fizetési projekt Projekttitkárságának képviselője,

Dr. Vig Gyula GIRO Zrt, vezérigazgató-helyettes

Dr. Iszály Mónika GIRO Zrt, az azonnali fizetési projekt GIRO oldali feladatainak projektvezetője

Az állandó meghívotti kör kiegészül még az országos projekt vezetőjével, akinek a kiválasztása folyamatban van.

A Magyar Államkincstár képviselője, Balatoni Ildikó az állandó meghívotti kör kiegészítését kérte Szabados Livia főosztályvezetővel nevével.

A PIB tagjai egyetértettek azzal, hogy a PIB ülésein a fent meghatározott személyek, kiegészülve a Magyar Államkincstár képviselőjével és az országos projekt vezetőjével az ülésen állandó meghívottként részt vegyenek.

4. NAPIRENDI PONT: A PIB MNB ÉS GIRO ZRT. ÁLTAL DELEGÁLT TAGJAINAK FELKÉRÉSE A PAD-BAN BEMUTATOTT MUNKACSOPORTOK MEGSZERVEZÉSÉRE ÉS A MUNKACSOPORTOK VEZETŐIRE VONATKOZÓ JAVASLATOK MEGTÉTÉLÉRE

Dr. Gerhardt Ferenc elmondta, hogy az azonnali fizetési szolgáltatás létrehozására vonatkozó országos projektben az egyes részfeladatok elvégzésére munkacsoportok alakulnak, melyek munkájában elsősorban az érintett piaci szereplők képviselői vesznek részt. A PAD elfogadásával a dokumentumban meghatározott munkacsoportokat kell létrehozni, továbbá később is lehetőség van más munkacsoportok létrehozására, amelyek a projekt sikeres véghezviteléhez szükségesek. A meghívóban kiküldött anyagban részletesen ismertetésre került az a négy munkacsoport (banki csatlakozási munkacsoport, kiegészítő szolgáltatások munkacsoport, tájékoztatási munkacsoport, szabályozási munkacsoport), amelyet már most, a PAD elfogadásával létre kell hozni.

A munkacsoportokkal kapcsolatban Dr. Kovács Levente azt javasolta, hogy a történeti jelentőségű dokumentumok gyűjtését és tárolását (pl. az azonnali fizetésekről tartott előadások, stb.) a projekt későbbi pontos dokumentálása érdekében célszerű lenne valakinek elvégezni. Ezzel kapcsolatban a tagok megállapodtak abban, hogy ezt a projektvezető feladatává kell tenni, és ezt a változást a PAD-on is át kell vezetni.

Dunai Péter a vállalkozói érdekérvényesítés jegyében jelezte, hogy az MKIK a tájékoztatási és a szabályozási munkacsoport munkájában szeretne részt venni.

Bartha Lajos elmondta, hogy a munkacsoport tagok jelölésével kapcsolatban a projekt résztvevőit az MNB és a GIRO meg fogja keresni.

A napirendi pont megvitatását követően a PIB tagok egyhangúlag elfogadták azt a határozati javaslatot, amelyben a PIB felkérte a PIB MNB és GIRO Zrt. által delegált tagjait a munkacsoportok megszervezésére, és a vezetőikre történő javaslattételre 2017. június 30-i határidővel. A PIB a munkacsoportok vezetőit 2017. június 30-ig írásbeli szavazás útján hagyja jóvá.

Budapest, 2017. június 14.

Az emlékeztetőt készítette: Divéki Éva